DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ
POLSKIEJ KOMISYI LIKWIDACYJNEJ

Wydany w Krakowie i rozesłany dnia 30 grudnia 1918.

Rok 1918. **Część I.**

1.

Zakaz wywozu cementu z Galicyi.

Rozporządzenie z d. 31. października 1918. L. 63/S. przem.

§ 1.

Zakazuje się wywozu cementu z Galicyi.

§ 2.

Wszystkie funkcye Związku gospodarczego austryackich fabryk cementu odnośnie do Galicyi przechodzą na Krajowy Urząd odbudowy, który już obecnie jest urzędem rozdzielczym dla tych ilości cementu, które są przeznaczone na bezpośrednie cele odbudowy kraju.

§ 3.

Wszystkim krajowym fabrykom cementu zabrania się produkcyę sprzedawać komukolwiek bez pozwolenia Krajowego Urzędu odbudowy. Wyjątek stanowią dostawy dla kolei.

§ 4.

Zarządzenie to wchodzi natychmiast w życie.

Za Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu: **Zieleniewski** m. p.

Za Prezydyum: **Dr. Tertil** m. p.

2.

Ustanowienie Tymczasowej Rady handlowo-przemysłowej.

Rozporządzenie z dnia 5. listopada 1918 L. 9/S. przem.

I. Powołuje się do życia tymczasową Radę handlowo-przemysłową, złożoną z delegatów:

Krajowego Urzędu odbudowy,
Krajowego Urzędu gospodarczego,
Dyrekcyi kolei państwowych,
Izb handlowych i przemysłowych,
Związków Izb rękodzielniczych i stowarzyszeń rękodzielniczych,
Towarzystwa rolniczego,
Zarządu głównego Kółek rolniczych,
Towarzystwa gospodarskiego,
Centralnego Związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego,
Syndykatu rolniczego,
Związku ekonomicznego Kółek rolniczych,
Wojennej Centrali handlowej,
Związku górników i hutników polskich,
Związku stowarzyszeń robotniczych,
wreszcie z dwóch reprezentantów produkcyi ropy i przemysłu naftowego, oraz pięciu przez siebie mianowanych delegatów.

Do zakresu działania tej Rady należy:

a) Współdziałać w rozdziale materyałów oszczędnościowych, dokonywanym przez Krajowy Urząd odbudowy Sekcya III, a to przez wyłonienie z łona specyalnych komisyi, które z ewentualnem przybraniem ekspertów będą decydowały o rozdziale.

b) współdziałać z P. K. L. w udzielaniu pozwoleń wywozowych przez obesłanie komisyi handlowej P. K. L.

c) służyć Polskiej Komisyi likwidacyjnej, Krajowemu Urzędowi odbudowy i Krajowemu Urzędowi gospodarczemu, oraz innym organom Państwa Polskiego inicyatywą i radą we wszystkich sprawach gospodarczych i gospodarczo-politycznych, dotyczących przemysłu i handlu.

II. Nadto powołuje się w Krakowie do życia: Biuro Komisyi handlowej, którego zadaniem będzie w imieniu Polskiej Komisyi Likwidacyjnej 1) udzielić pozwoleń wywozowych w wypadkach wyjątkowo nagłych już obecnie, jednak tylko na zasadzie odpowiednich kompensat; 2) później udzielać pozwoleń wywozowych w zamian za kompensaty w ramach umów, które zostaną zawarte między P. K. L. a państwami obcemi.

Pozwolenia wywozowe będą udzielane tylko na podstawie uchwał Komisyi handlowej P. K. L., złożonej z Naczelnika Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu P. K. L. lub jego zastępcy jako przewodniczącego, z delegata Wydziału aprowizacyjnego, z delegata Wydziału górnictwa, z delegata Wydziału komunikacyi, oraz z tymczasowej Rady handlowo-przemysłowej, względnie jej delegatów.

Przewodniczący, względnie delegat jednego z Wydziałów P. K. L., reprezentowanych w Komisyi, ma prawo veta, a wtedy rozstrzyga pełny Wydział Polskiej Komisyi Likwidacyjnej.

Komisya wywozowa ma prawo przyzywania ekspertów.

Władze administracyjne, wojskowe i kolejowe obowiązane są wywozowi, dokonywanemu na podstawie pozwoleń, wystawionych przez Biuro Komisyi handlowej, nie czynić przeszkód.

Wprowadzenie tego rozporządzenia w życie porucza się Kraj. Urzędowi odbudowy, Sekcya III.

Za Wydział rękodzieł, przemysłu i handlu: **Zieleniewski** m. p.

Za Prezydyum: **Dr. Tertil** m. p.

3.

Statut Tymczasowej Rady handlowo-przemysłowej.

Rozporządzenie z d. 24. listopada 1918 L. 9/1 S. przem.

Zatwierdza się następujący statut tymczasowej Rady handlowo-przemysłowej.

§ 1.

Zadaniem Tymczasowej Rady handlowo-przemysłowej P. K. L. jest w wynikłych przez przyłączenie do Państwa polskiego polskich ziem b. monarchii austro-węgierskiej sprawach odnoszących

się do interesów przemysłu, rękodzieł, handlu i górnictwa na wezwanie Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu P. K. L., w sprawach górnictwa na wezwanie Wydziału górniczego P. K. L. lub z własnej inicyatywy objawiać opinie i stawiać wnioski.

§ 2.

Tymczasowa Rada jest powołana do przedwstępnych narad w ustawodawczych, administracyjnych i organizacyjnych sprawach przemysłu, rękodzieł, handlu i górnictwa.

§ 3.

Tymczasowej Radzie przewodniczy Naczelnik Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu lub jego zastępca, ewentualnie Kierownik Biura Wydziału lub jego zastępca.

§ 4.

Tymczasowa Rada składa się z 35—40 członków, częścią wybranych, częścią mianowanych.

§ 5.

Skład Tymczasowej Rady jest następujący:

I. delegaci wybrani przez

1) Izby handlowe i przemysłowe po jednym członku z grona przemysłu, rękodzieł i handlu (po 3 delegatów z każdej Izby).

2) Centralny Związek galic. przemysłu fabrycznego (2 delegatów).

3) Związek Izb i stowarzyszeń przemysłowych (2 delegatów).

4) Związek górników i hutników polskich (2 delegatów),

5) Krajowe Towarzystwo naftowe we Lwowie (1 delegat).

6) Galicyjskie Towarzystwo gospodarcze we Lwowie (1 delegat).

7) Towarzystwo rolnicze (1 delegat).

8) Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych (1 delegat).

9) Związek ekonomiczny Kółek rolniczych (1 delegat).

10) Syndykat rolniczy (1 delegat).

11) Wojenna Centrala handlowa względnie Polskie Towarzystwo handlowe (1 delegat).

II. delegaci mianowani przez

1) Krajowy Urząd gospodarczy w porozumieniu z Wydziałem rolnictwa (1 delegat).

2) Dyrekcye kolei w porozumieniu z Wydziałem komunikacyjnym (po 1 delegacie).

3) Krajowy Urząd odbudowy S. III w porozumieniu z Wydziałem przemysłu, rękodzieł i handlu (1 delegat).

4) Wydział zdrowia i opieki społecznej z grupy Związków zawodowych robotniczych (3 delegatów).

5) Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu w porozumieniu z Wydziałem górniczym z grupy produkcyi ropy i przemysłu naftowego (2 delegatów).

6) Naczelnika Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu w liczbie 5 do 10 członków.

Wybieralni jako członkowie są tylko własnowolni obywatele Państwa Polskiego.

Zastępstwo członków, którzy z jakiegokolwiek powodu z Tymczasowej Rady ustępują, następuje przez dodatkowy wybór lub mianowanie.

§ 6.

Tymczasową Radę handlowo-przemysłową zwołuje Naczelnik Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu według potrzeby.

Na prośbę podpisaną przez 7 członków nastąpić ma zwołanie nadzwyczajnego posiedzenia.

Posiedzeniom plenarnym przewodniczy Naczelnik Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu lub jego zastępca, Kierownik Biura lub jego zastępca.

Posiedzenia nie są publiczne.

Opinie uchwala się przez głosowanie obecnych członków absolutną większością. W razie równości głosów wniosek uważa się jako uchylony.

§ 7.

Tymczasowa Rada handlowo-przemysłowa dokona wyboru stałych oddziałów lub komisyi specyalnych, których zadaniem będzie

1) przeprowadzenie przedwstępnych obrad nad przydzielonymi im sprawami i przedłożenie następnie sprawozdania pełnemu zgromadzeniu w celu powzięcia uchwał.
W sprawach szczególnie nagłych opinia względnie Komisya może z pominięciem pełnego zebrania oddana być bezpośrednio Naczelnikowi Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu.

2) zbieranie materyałów co do przedmiotów należących do ich zakresu działania i przedkładanie wniosków plenarnemu posiedzeniu Rady za pośrednictwem sprawozdawcy.

3) ustalenie klucza rozdziału materyałów oszczędnościowych dokonywanego przez K. U. O. S. III.
Komisya i oddziały mają być stale zwoływane jak najczęściej, ewentualnie w dniach stale oznaczo-

nych, a zbierają się pod przewodnictwem Naczelnika Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu lub jego zastępców, ewentualnie Kierownika Wydziału Biura lub jego zastępców.

Posiedzenia oddziałów i komisyi nie są publiczne.

§ 8.

Na plenarnych posiedzeniach Rady jakoteż jej komisyi i oddziałów można przesłuchiwać znawców, albo postawić u Naczelnika Wydziału wniosek na urządzenie formalnych ankiet.

Na plenarnych posiedzeniach Tymczasowej Rady jakoteż jej oddziałów i komisyi Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu wysyłać według swego uznania referentów bez prawa głosowania, którzy każdego czasu mogą zabrać głos i stawiać wnioski, co do których muszą być natychmiast powzięte uchwały.

§ 9.

Tymczasowa Rada handlowo-przemysłowa ani jej stałe komisye i oddziały nie prowadzą korespondencyi na zewnątrz.

Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu przydzieli Radzie jakoteż komisyom i oddziałom pewne grupy biur K. U. O. S. III. dla pomocy w ich zadaniach, załatwiania spraw biurowych i popierania prac oddziałów przez dostarczenie potrzebnego materyału, jakoteż przez zarządzenie ewentualnych dochodzeń.

Pisma wystosowane do Rady lub jej komisyi i oddziałów będą traktowane jako akta wpływające do Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu, a o ile odnoszą się do zakresu działania Rady lub jej komisyi i oddziałów, będą podawane do wiadomości pełnego zebrania względnie komisyi i oddziałów.

§ 10.

Funkcya członków Tymczasowej Rady handlowo-przemysłowej jest honorową.

Tylko członkowie nie mieszkający w Krakowie mają za czas podróży do Krakowa i z powrotem tudzież za czas posiedzeń prawo do dyet po 50 koron dziennie o ile już z innego tytułu nie pobierają z P. K. L. dyet.

§ 11.

Regulaminy obrad jakoteż stałych komisyi i oddziałów uchwalone przez Radę, podlegają zatwierdzeniu Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu.

Battaglia mp. **Zieleniewski** mp.

4.

Sprzedaż napojów wyskokowych.

Rozporządzenie z dnia 6 listopada 1918 L. 3/Adm.

Z powodu rozruchów, które wydarzyły się w wielu miejscowościach kraju, zarządza się aż do odwołania natychmiastowe zamknięcie wszelkich szynków od godziny 6 wieczorem oraz zupełny zakaz sprzedaży wszelkich alkoholi z wyjątkiem piwa, wina i miodu.

Za Wydział administracyjny:
Lasocki w. r.

5.

Sprzedaż napojów wyskokowych.

Rozporządzenie z dnia 12. listopada 1918 L. 3/1 adm. objaśniające rozporządzenie z dnia 6. list. 1918 l. 3.

Okólnik do wszystkich komisarzy P. K. L., Prezydenta m. Krakowa i Dyrektora Policyi w Krakowie.

Na wyrażone wielokrotnie ze sfer włościańskich życzenie, by nie ograniczać całkowicie sprzedaży napojów wyskokowych, które zdaniem ich w razie przeziębienia, influenzy itp. zastąpić mogą lekarstwa apteczne, wzywam Pana żeby rozporządzenie tutejsze z 6-go b. m. L. 3 w ten sposób zechciał interpretować, że sprzedaż alkoholi w zamkniętych, opieczętowanych naczyniach jest dopuszczalna.

Szynkowanie napojów tych jest jednak bezwarunkowo wzbronione.

Za Wydział administracyjny:
Lasocki m. p.

6.

Tymczasowe rozszerzenie zakresu działania Krajowego Urzędu odbudowy S. III. dla przemysłu, rękodzieł i handlu.

Rozporządzenie z dnia 6 listopada 1918 L. 10/S. przem.

§ 1.

Krajowy Urząd Odbudowy Sekcya III dla przemysłu, rękodzieł i handlu nie porzucając swych zadań w zakresie odbudowy wspomnianych gałęzi gospodarstwa krajowego staje się biurem Wydziału P. K. L. dla przemysłu, rękodzieł i handlu.

§ 2.

W zakres działania Wydziału P. K. L. dla przemysłu rękodzieł i handlu wchodzą prócz odbudowy przemysłu, rękodzieł i handlu:

1. przedwstępne rokowania i narady w celu zawarcia tymczasowych umów gospodarczych, jako też czuwanie nad wykonaniem i przeprowadzeniem takich umów, współudział przy uregulowaniu cła, kierownictwo wszelkich spraw handlowych i przemysłowych, w szczególności gremiów handlowych, stowarzyszeń przemysłowych i innych korporacyi handlowych i przemysłowych;

2. wykonanie ustawy o Izbach handlowych i przemysłowych, współudział przy badaniu i zatwierdzaniu statutów stowarzyszeń dla popierania przemysłu, handlu i żeglugi, jakoteż banków przemysłowych, towarzystw akcyjnych i td., następnie czuwanie nad działalnością tych stowarzyszeń w kierunku ekonomiczno-gospodarczym; rewizya ustawodawstwa przemysłowego, handlowego i wekslowego, współudział przy urządzeniu i uregulowaniu szkół przemysłowych i handlowych, jako też przy wszystkich innych urządzeniach, przepisach i zarządzeniach należących do zakresu innych wydziałów, które mają istotny wpływ na handel, rękodzieło i przemysł.

3. Judykatura przemysłowa z kompetencyą drugiej i trzeciej instancyi przy analogicznem zastosowaniu ustaw byłego państwa austryackiego, zarząd zakładów przemysłowych państwowych z wyjątkiem monopolowych i górniczych.

4. Współudział przy decyzyi i zakładaniu lub zaniechaniu istniejących ważniejszych połączeń lądowych i wodnych; współudział przy wydawaniu nowych i rewizyi istniejących ustaw w sprawach poczt i telegrafów, następnie przy zawarciu tymczasowych umów państwowych co do obrotu pocztowego i telegraficznego odnośnie do tej dzielnicy Państwa Polskiego.

5. Zbieranie i zestawienie sprawozdań handlowych i wogóle wszystkich dla handlu i gospodarstwa państwowego ważnych wykazów i tabel jakoteż mających z tem styczność materyałów z ustawodawstwa innych państw.

6. Pełnienie funkcyi dawniejszych wiedeńskich centralnych organów rozdzielczych dla tych surowców, półfabrykatów i materyałów pomocniczych, których potrzebuje przemysł, a których uregulowanie jest ze względów gospodarstwa społecznego niezbędne, względnie nadzór nad temi instytucyami, którym rozdział materyałów zostanie przydzielony.

7. Prowadzenie agend Krajowej Rady handlowo-przemysłowej, oraz Biura Komisyi handlowej P. K. L.

8. Sprawy ubezpieczeń prywatnych.

§ 3.

Wydziałowi dla przemysłu rękodzieł i handlu podlegają inspektorowie przemysłowi, oraz instruktorowie stowarzyszeń rozdzielczych, wreszcie podporządkowuje się Wydziałowi dla handlu przemysłu i rękodzieł, czasowo wszystkie znajdujące się w faktycznym okręgu tutejszej władzy instytucye przemysłowe i handlowe Wydziału krajowego, jak np. Ekspozytura krajowego Patronatu, dla drobnego przemysłu i rękodzieł w Krakowie z wyjątkiem szkół zawodowych i uzupełniających.

Za Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu:
Zieleniewski m. p.

7.

Zarządzenia przejściowe w szkolnictwie.

Rozporządzenie z dnia 7. listopada 1918, L. 6 Ośw.

1. Ustawy dotyczące szkolnictwa, a obowiązujące dotychczas w Galicyi i na Śląsku, zachowują nadal moc obowiązującą aż do dalszego zarządzenia.

2. Wszyscy funkcyonaryusze pozostają na swoich dotychczasowych stanowiskach.

3. Znosi się naukę języka niemieckiego w szkołach ludowych (w poszczególnych wypadkach może być nauka języka niemieckiego prowadzona jako przedmiot nadobowiązkowy).

4. We wszystkich szkołach znosi się naukę geografii i historyi monarchii austryacko-węgierskiej, w miejsce których należy wprowadzić historyę i geografię Polski.

5. Przy prowadzeniu lekcyi pomijać należy w czytankach ustępy, podnoszące uczucia dynastyczne, zaś w miejsce hymnu ludów wprowadzić »Boże coś Polskę« z zakończeniem słów »Ojczyznę wolną pobłogosław Panie«.

Za Wydział oświatowy:
Krajewski m. p.

Za Prezydyum:
Witos m. p.

8.

Wojenne rozporządzenia gospodarcze.

Rozporządzenie z dn. 9. listopada 1918 L. 1150/prez.

1. Wojenne rozporządzenia gospodarcze wydane przez b. rząd austryacki w szczególności do-

tyczące produkcyi, obrotu i konsumcyi obowiązują nadal w całej rozciągłości dopóki i o ile szczegółowymi zarządzeniami Polskiej Komisyi likwidacyjnej lub rządu polskiego nie zostaną uchylone.

2. Władze administracyjne sprawują nadal agendy z tych rozporządzeń wynikające, urzędują również nadal w tym samym zakresie specyalne organizacye krajowe, temi rozporządzeniami powołane do życia. Agendy władz centralnych oraz władz i central pozagalicyjskich objęły na razie odpowiednie Wydziały P. K. L. dla całego obszaru polskiego, wyłączonego ze związku Austro-Węgier.

3. Aż do czasu reaktywowania władz i urzędów mających siedzibę we Lwowie, urzędują Wydziały P. K. L. również w zakresie kompetencyi tychże władz i urzędów.

4. Wszelkie przekroczenia będą surowo dochodzone i podlegają karze.

Za Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu:
Doerman m. p.

Za Prezydyum:
Dr. Tertil m. p.

9.

Zawieranie związków małżeńskich przez wojskowych i popisowych.

Rozporządzenie z dnia 12. listopada 1918, L. 127/Adm.

Pozwolenia na zawarcie związków małżeńskich wojskowym i popisowym wydawać będą odtąd w sposób najliberalniejszy t. zn. bez stempli, bez przedkładania tak zwanych wyciągów familijnych, ksiąg gruntowych i t. p. Komisarze P. K. L. jednak z wyraźnem zastrzeżeniem, że zawarcie związku małżeńskiego przez wojskowego lub popisowego nie daje prawa reklamacyi jego żonie.

Niezawiśle od pozwolenia władzy administracyjnej, muszą się jednak małoletni przed zawarciem małżeństwa wykazać zezwoleniem ojca, względnie władzy opiekuńczej.

Za Wydział administracyjny:
Lasocki m. p.

10.

Rejestracya samochodów.

Rozporządzenie z dnia 14. listopada 1918. L. 141. Adm.

Wszelkie automobile osobowe, ciężarowe i sanitarne, znajdujące się obecnie w rękach byłych władz rządowych, jakoteż i osób cywilnych, oraz automobile co do których przynależność nie jest dzisiaj wyjaśniona, należy jak najszybciej zgłosić w Komendzie Wojskowej (oddział V.) w Krakowie.

Podać należy markę, numer policyjny, typ, siłę, rozmiary obręczy, imię i nazwisko właściciela, oraz nazwisko szofera.

Automobile, których prawowite posiadanie i przydzielenie zostanie stwierdzone i co do których uzna się, że utrzymanie ich w ruchu w obecnej chwili jest potrzebne, otrzymają w Komendzie Wojskowej odpowiednie legitymacye.

Automobile, które tej legitymacyi nie otrzymają, nie będą miały prawa ruchu i będą przez organa policyjne zatrzymywane i konfiskowane.

Tak samo ulegną konfiskacie automobile, które do 26 b. m. nie zostaną zgłoszone.

Za Wydział administracyjny:
Lasocki m. p.

11.

Asygnowanie wypłat z filialnej Kasy Krajowej.

Rozporządzenie z dn. 20. listop. 1918 L. 533/prez.

Polska Komisya Likwidacyjna uznała uchwałą z dnia 9. listopada 1918, że jej przysługuje prawo asygnowania wypłat z Krajowej Kasy filialnej.

1. Na tej podstawie upoważnia Prezydyum P. K. L. Wydziały P. K. L. do asygnowania wypłat z Krajowej Kasy filialnej.

Odnośne asygnaty do Filialnej Kasy Krajowej podpisze Naczelnik Wydziału i Członek Prezydyum P. K. L. Wyznaczonemu Członkowi Prezydyum P. K. L. mają być przedkładane do podpisu tylko asygnaty, dotyczące wypłat przenoszących 1000 (tysiąc) koron.

Asygnatę należy w rękopisie wraz z dołączonym czystopisem i odpisem tejże (3 egzemplarze) przeznaczonym dla strony, przesłać do przypisu tutejszej Okręgowej Dyrekcyi Skarbu, przy której prowadzony będzie czasowo centralny Oddział rachunkowy P. K. L., która koncept asygnaty wraz z egzemplarzem dla strony przeznaczonym odeśle bezzwłocznie z powrotem, a czystopis asygnaty prześle wprost do Krajowej Kasy filialnej.

W asygnacie podaną ma być osoba uprawniona do poboru, a odbiór odbędzie się za kwitem ostem-

plowanym, lub za złożeniem należytości stemplowej w gotówce.

Czy kwit podlega stemplowi, lub jest wolny od stempla ma być wyraźnie w asygnacie podane.

2. Do asygnowania wydatków dotąd asygnowanych przez Namiestnictwo i Wydział krajowy z wyjątkiem Uniwersytetu i zakładów z nim połączonych, upoważniony został przez P. K. L. Delegat Namiestnika.

3. Prezydent Sądu krajowego wyższego upoważniony został do asygnowania wypłat, dotyczących sądów i urzędników, podlegających dotąd Sądowi krajowemu wyższemu we Lwowie i Krakowie oraz urzędujących na obszarze podległym Radzie Narodowej Księstwa Cieszyńskiego, jak niemniej dla emerytów, wdów i sierot sądowych.

4. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej Dr. Fryderyk Zoll upoważniony został do asygnowania wydatków dotyczących wszystkich szkół i zakładów naukowych oraz Uniwersytetu.

5. Do asygnowania wydatków dla wszystkich urzędów podlegających Krajowej Dyrekcyi Skarbu, upoważniony został Dyrektor krakowskiego Okręgu skarbowego.

6. Do asygnowania wydatków dla Starostwa górniczego i Urzędów górniczych upoważniony został Starosta górniczy w Krakowie.

7. Dla Kolei państwowych Dyrektor kolei w Krakowie.

8. Dla Ekspozytury budowy dróg wodnych starszy Radca skarbu Dr. Mączyński i starszy Radca Inż. Czerwiński.

9. Dotacye dla Filialnej Kasy krajowej oraz ewentualne dotacye dla poszczególnych Wydziałów P. K. L. asygnuje Wydział skarbowy P. K. L.

Za prezydyum P. K. L.
Dr. Tertil m. p.

12.

Posiadanie i noszenie broni.

Rozporządzenie z dnia 20 listopada 1918, L. 200 Adm.

Z okazyi rozruchów, które się w ostatnich dniach wydarzyły, sprawdzono, że między ludnością w kraju znajdują się wielkie zapasy broni palnej i siecznej oraz amunicyi, że broń ta dostaje się często w ręce niepowołane jednostek o nizkim poziomie moralnym, bandytów i t. p., którzy dopuszczają się gwałtów i sieją postrach w niektórych okolicach kraju, tudzież niedorostków, nie umiejących się obchodzić z bronią, co niejednokrotnie powoduje wypadki ciężkiego zranienia, a nawet śmierci.

Celem zapobieżenia tym nadużyciom i zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, tudzież ze względu na to, że broń i amunicya są obecnie nieodzownie potrzebne dla celów wojska polskiego, zarządza Polska Komisya Likwidacyjna co następuje:

1. Wszelkiego rodzaju broń palna i sieczna wojskowa, jak karabiny, rewolwery, szable, bagnety i t. d. wraz z wszystkimi zapasami amunicyi i materyałami wybuchowemi, będącą w posiadaniu osób cywilnych, ma być bezwarunkowo w ciągu dni 5-ciu oddaną najbliższemu oddziałowi straży bezpieczeństwa.

Zarządzenie to nie odnosi się do osób, pełniących czynną służbę wojskową, do straży publicznej, ani do tych osób, które mają prawo posiadania i noszenia broni na podstawie wydanych im przez Starostwa i Dyrekcye policyi ważnych jeszcze kart na broń i certyfikatów, lub które od Komisarza P. K. L. względnie Dyrektora policyi obecnie pozwolenie do posiadania i noszenia broni otrzymają. Pozwolenia te wydane być mają na przepisanych drukach, za opłatą K. 20 na rzecz Skarbu Państwa Polskiego.

2. Nie wydanie broni w terminie przepisanym lub też posiadanie jej bez zezwolenia powołanej władzy, pociągnie za sobą oprócz konfiskaty broni i amunicyi karę pieniężną do wysokości K. 2000 względnie karę aresztu 6-ciu miesięcy.

Oba rodzaje kary mogą być równocześnie stosowane. Orzeczenie karne wydaje polityczna władza powiatowa, względnie Dyrekcya policyi. Rekurs nie ma mocy wstrzymującej.

3. Po upływie wyznaczonego 5-cio dniowego terminu ma powiatowa władza administracyjna prawo przeprowadzenia rewizyi za bronią.

4. Zarządzenie to nie odnosi się do broni wyłącznie myśliwskiej i starożytnej.

Za Wydział administracyjny
Lasocki m. p.

13.

Zwinięcie powiatowych Komisyi Likwidacyjnych.

Rozporządzenie z dn. 21 listopada 1918, L. 128/Adm.

Powiatowa Komisya Likwidacyjna, obejmując w ręce swe utrzymanie ładu i porządku oraz bez-

pieczeństwa publicznego w powiecie zaraz w pierwszej chwili przemiany dawnego, ubiegłego systemu państwowego na obecny, spełniła już w znacznej części swe zadania i obowiązki.

Obecnie kiedy Polska Komisya Likwidacyjna zamianowała już dla każdego powiatu komisarza, kiedy Rady przyboczne już się ukonstytuowały, kiedy w skład Rad tych weszli z wolnego wyboru w myśl zasad prawdziwie demokratycznych reprezentanci ludu i robotników, którzy wskutek tego zostali dopuszczeni do udziału i kontroli w administracyi powiatu, kiedy wreszcie zamianowani zostali Komendanci powiatowych straży, których zadaniem jest czuwać nad bezpieczeństwem osób i mienia — ustaje z natury rzeczy bezpośredni wpływ powiatowej Komisyi Likwidacyjnej na administracyę powiatu.

Pierwszą instancyą w sprawach tych jest odtąd prowizorycznie aż do ustalenia przez Rząd Polski odnośnych norm i przepisów — komisarz P. K. L. którego ciałem doradczem i kontrolującem jest Rada przyboczna, zaś drugą Polska Komisya Likwidacyjna, obecnie na razie w Krakowie.

Za Wydział administracyjny

Lasocki m. p.

14.

Obrót solą amoniakalną, krystaliczną i żrącą.

Rozporządzenie z dnia 24/XI 1918 L. 47/S. przem.

Rozporządzenie b. austryackiego Ministerstwa handlu z dnia 12/4 1917, Dz. p. p. L. 164 i 8/2 1918 Dz. p. p. L. 50 o uregulowaniu obrotu solą amoniakalną, krystaliczną i żrącą utrzymuje się w mocy z tem, że dyspozycye nią i pozwolenia transportowe wydaje K. U. O. S. III. w Krakowie, Rynek 30. II. p.

Również utrzymuje się w mocy ceny tych materyałów ustalone powyższemi rozporządzeniami.

Zarządza się spis zapasów u producentów wedle stanu z dnia 1 listopada 1918.

Za Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu

Doerman m. p.

Battaglia m. p.

15.

Ustawodawstwo ubezpieczeniowe.

Rozporządzenie z dnia 24 listopada 1918, L. 1135 prez.

Aż do merytorycznego uregulowania ustawodawstwa ubezpieczeniowego polskiego, odracza się na czas nieograniczony wejście w życie ustawy austryackiej o umowie ubezpieczenia z dnia 23/12 1917, Nr. 501. Dz. p. p., a to tak tych postanowień jakie od dnia 1 stycznia 1919 miały wejść w życie, jak też i tych, które obowiązują od chwili ogłoszenia tej ustawy.

Równocześnie uchyla się oparte na tej podstawie rozporządzenia austr. min. spr. wewnętrznych i min. sprawiedliwości z dnia 24/12 1917, Nr. 502. Dz. p. p., oraz rozporządzenia tychże ministerstw z 24/12 1917, Nr. 503. Dz. p. p.

Za Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu — **Doerman** m. p.

Za Prezydyum — **Dr. Ptaś** m. p.

16.

Włączenie Śląska Cieszyńskiego tudzież części Spiżu i Orawy do okręgu Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

Rozporządzenie z dnia 25. listop. 1918 L. 68/S. przem.

Zarządza się tymczasowe włączenie Śląska Cieszyńskiego tudzież części Spiżu i Orawy do okręgu Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, które obejmie na tem terytoryum agendy opawskiej względnie węgierskiej Izby handlowej i przemysłowej.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zamianuje w charakterze członków korespondentów przedstawicielstwo handlu, przemysłu i górnictwa Śląska Cieszyńskiego, Spiżu i Orawy w liczbie odpowiadającej dotychczasowej ich reprezentacyi gospodarczej, po otrzymaniu propozycyi ze strony Rady Narodowej Cieszyńskiej.

Za Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu:

Battaglia m. p. **Doerman** m. p.

17.

Obrót materyałami żelaznemi.

Rozporządzenie z dnia 28. list. 1918 L. 42/S przem.

1. Uregulowaniu obrotu podlegają wszelkiego rodzaju: surowiec żelazny, półwyroby, żelazo sztabowe, względnie walcowane, stal, żelazo lane i rury.

2. Zarządza się powszechne zajęcie powyższych rodzajów żelaza i stali u producentów co do ilości, przekraczających własne zapotrzebowanie dla celów przeróbki i innych produkcyjnych, lub reparacyjnych, tudzież spis zapasów, znajdujących się u producentów w dniu ogłoszenia.

3. Gospodarowanie wszystkimi zapasami, jakoteż dalszą produkcyą i importem porucza się »Komisyi obrotu żelazem« (Kraków) wybranej przez Tymczasową Radę handlowo-przemysłową.

4. Z całej ilości zajętych zapasów i dalszej produkcyi poddaje się do wolnego obrotu w obrębie Państwa Polskiego 50% wszystkich sort żelaza i stali z wyjątkiem żelaza taśmowego i rur, z tem, że po stwierdzeniu takiego zapotrzebowania, które będzie musiało być zabezpieczone przez zatrzymanie zajęcia, zapewne dalsze procenty zapasów i produkcyi zostaną zwolnione do wolnego obrotu wewnętrznego.

5. Przesyłki kolejowe żelaza i stali w obrębie Państwa Polskiego nie wymagają poświadczeń transportowych.

6. Obrót zagranicą wymaga zezwolenia P. K. L., a pozwolenia wywozowe, przewozowe i przywozowe w obrocie z zagranicą będą wydawane przez Urząd wywozu i przywozu (Kraków, Rynek Krzysztofory III. p.)

7. Zarządzenie to obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Za Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu:

Battaglia m. p. **Zieleniewski** m. p.

18.

Ustanowienie Komisyi przywozowej i wywozowej oraz Urzędu przywozu i wywozu.

Rozporządzenie z dnia 30 listopada 1918 L. 10/S przem.

1. Powołuje się do życia Komisyę przywozową i wywozową, oraz Urząd przywozu i wywozu (Kraków, Krzysztofory III. p.)

2. Komisya przywozowa i wywozowa jest organem doradczym P. K. L. we wszystkich sprawach przywozu i wywozu i wogóle w sprawach handlowo politycznych przekazanych jej przez P. K. L.

3. W skład tejże Komisyi wchodzą delegaci interesowanych Wydziałów P. K. L. delegaci Tymczasowej Rady handlowo-przemysłowej i kierownik Krajowego Urzędu kontroli wywozu.

4. Urząd przywozu i wywozu wystawia certyfikaty przywozu i wywozu towarów; pozwolenia wywozowe na artykuły codziennego zapotrzebowania do 2.000 kg w wartości do 10.000 K wydaje Urząd przywozu i wywozu w własnym zakresie działania, zaś wszełkie inne pozwolenia tylko na podstawie uchwały Komisyi wywozowej i przywozowej.

Kierownik Biura Wydziału: **Battaglia** m. p.

Za Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu: **Zieleniewski** m. p.

19.

Regulamin Komisyi przywozowej i wywozowej oraz Urzędu przywozu i wywozu.

Rozporządzenie z dnia 24 listopada 1918. L. 11/S. przem.

§ 1.

Komisya jest organem doradczym Polskiej Komisyi Likwidacyjnej

1. we wszystkich sprawach wywozu i przywozu,

2. w innych sprawach handlowo-politycznych przekazanych jej przez Polską Komisyę Likwidacyjną.

§ 2.

W skład Komisyi wchodzą:

1. delegat Wydziału przemysłu, rękodz. i han.,
2. delegat Wydziału aprowizacyjnego,
3. delegat Wydziału górnictwa,
4. delegat Wydziału komunikacyi,
5. pięciu delegatów tymczasowej Rady przemysłowo-handlowej,
6. kierownik Krajowego Urzędu kontroli wywozu.

§ 3.

Prezesem jest delegat Wydziału przemysłu, rękodzieł i handlu, a jego zastępcą delegat Wydziału

aprowizacyjnego. Na wypadek nieobecności tychże będzie wybrany na każdem posiedzeniu przez Komisyę tymczasową przewodniczący.

§ 4.

Komisya obraduje na podstawie materyału dostarczonego przez Urząd wywozu i przywozu. Poszczególne sprawy mają być przez Urząd przedkładane po zasięgnięciu w najkrótszej drodze opinii Biur i organizacyi fachowych, względnie ekspertów mianowanych przez Radę handlowo-przemysłową.

§ 5.

Uchwały zapadają większością głosów obecnych na posiedzeniu. W razie równości głosów wniosek kwalifikuje się jako negatywnie załatwiony o ile który z delegatów Wydziałów nie zastrzeże decyzyi pełnej P. K. L.

§ 6.

Do ważności uchwał potrzeba obecności najmniej trzech członków.

§ 7.

Przeciw uchwałom Komisyi przysługuje delegatom Wydziałów prawo veta. Decyzyę w tych wypadkach wydaje Polska Komisya Likwidacyjna.

§ 8.

Z posiedzenia Komisyi ma być spisany protokół, w którym mają być zaznaczone wszystkie sprawy, co do których została powzięta ostateczna decyzya. Protokół winien być podpisany przez przewodniczącego i jednego z członków Komisyi.

§ 9.

Zebrania Komisyi odbywają się w razie potrzeby, a zwołuje je przewodniczący względnie jego zastępca w porozumieniu z Urzędem wywozu i przywozu.

§ 10.

Urząd wywozu i przywozu:

1. załatwia sprawy bieżące, korespondencyę przygotowawczą interymalną i wykonawczą.

2. wystawia certyfikaty wywozu i przywozu.

§ 11.

Na czele Urzędu przywozu i wywozu stoją dwaj kierownicy, z których jeden desygnowany jest przez Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu a drugi przez Wydział aprowizacyjny.

§ 12.

Pozwolenia wywozowe na artykuły codziennych potrzeb do 2.000 kg. w wartości nie większej niż 10.000 K. mogą być wystawione na podstawie zgodnej uchwały obu dyrektorów, muszą być jednak ex post przedłożone Komisyi do wiadomości. Pozatem może Biuro udzielać pozwoleń wywozowych tylko na podstawie uchwały Komisyi.

§ 13.

Certyfikaty wywozowe muszą mieć podpisy obu dyrektorów, względnie mianowanych przez nich zastępców. Co do innych pism uchwali Dyrekcya, które z nich zastrzeżone są do podpisu Dyrekcyi, a które mogą być podpisywane przez funkcyonaryuszy Urzędu.

§ 14.

Odpis regulaminu oraz wszelkich zmian ma być udzielony do wiadomości interesowanym Wydziałom oraz Krajowemu Urzędowi kontroli wywozu, któremu też ma być udzielona wiadomość co do nazwisk osób podpisujących certyfikaty wywozowe oraz ich autografy.

§ 15.

Pozwolenia na eksport towarów za granicę poza obręb państw, które powstały z byłej monarchii austryacko węgierskiej, wymagają poprzedniego porozumienia z Wydziałem skarbowym w krótkiej drodze.

§ 16.

Zmiany regulaminu ulegają zatwierdzeniu P.K.L.

Za Wydział aprowizacyjny

Kucharski m. p.

Za Wydział przemysłu, rękodzieł i handlu:

Doerman m. p.

20.

Obrót niektórymi artykułami żywności.

Rozporządzenie z dnia 2 grudnia 1918, L. 143/S przem.

§ 1.

Co do jarzyn świeżych i suszonych, konserw jarzynowych, owoców świeżych i suszonych, prze-

tworów owocowych, miodu, nierogacizny, dziczyzny, mięsa, tłuszczu, przetworów mięsnych, jelit, wędlin, nabiału, drobiu, ryb, słomy i siana znosi się wszelkie ograniczenia obrotu zaprowadzone na zasadzie ustawy z dnia 24 lipca 1917, Nr. 307. Dz. u. p. i zezwala na wolny obrót tymi przedmiotami w obszarze, na który rozciąga się zakres działania P. K. L., a to z ograniczeniami podanemi w § 3.

§ 2.

Zarazem znosi się wszelkie postanowienia, któremi na zasadzie powołanej ustawy ustanowiono ceny maksymalne na przedmioty wymienione w § 1.

§ 3.

Przesyłka i przewóz przedmiotów wymienionych w § 1. odbywa się wewnątrz kraju bez poświadczeń transportowych, wyjąwszy jeżeli przedmioty te mają być przesyłane lub przewożone do powiatów: Chrzanów, Oświęcim, Biała, Bielsko, Frysztat, Cieszyn, Żywiec, Myślenice, Nowy Targ, Nowy Sącz, Grybów, Gorlice, Jasło, Krosno, Sanok, Lisko. Wymagane w tych wypadkach poświadczenia transportowe wydają władze polityczne pierwszej instancyi i zawiadamiają o wydaniu Krajowy Urząd Gospodarczy oraz władze polityczne pierwszej instancyi tego powiatu do którego przesyłka idzie.

§ 4.

Przedmioty wymienione w § 1 mogą być wysyłane lub wywożone poza granice obszaru na który rozciąga się zakres działania P. K. L. jedynie za zezwoleniem Urzędu przywozu i wywozu P. K. L. w Krakowie, które to zezwolenie zastępuje także miejsce poświadczenia transportowego.

§ 5.

Rozporządzenie to nie narusza wcale przepisów ustawowych o potrzebie zezwolenia władzy politycznej na handel przedmiotami wymienionymi w § 1 oraz odpowiedzialności karnej za podbijanie cen, za rozmyślne umieszczanie w papierach handlowych fałszywych dat i t. d.

§ 6.

Kto wykracza przeciw przepisom niniejszego rozporządzenia oraz kto bezprawnie wydaje zakaz wywozu przedmiotów wymienionych w § 1 z jednej gminy do drugiej lub z jakiegokolwiek obszaru wewnątrz kraju do drugiego, kto nieprawnie przeprowadza rekwizycye przedmiotów tych lub utrudnia w jakikolwiek sposób ich wolny obrót, będzie ukarany przez władzę polityczną pierwszej instancyi aresztem do 6-ciu miesięcy i grzywną do 10.000 K.

Przeciw osobom pozostającym w służbie publicznej obok powyższej kary orzeknie władza przełożona usunięcie ze służby. Przedmioty przesyłane lub wywożone wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia ulegają przepadkowi, o którym orzeka władza polityczna pierwszej instancyi.

Ukaranie w myśl niniejszego przepisu nie wyklucza odpowiedzialności według powszechnej ustawy karnej lub późniejszych ustaw karnych.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi zaraz w życie.

Za Wydział aprowizacyjny
Kucharski m. p.

Za wydział administracyjny
Lasecki m. p.

Za Prezydyum i Wydział przemysłu, rękodziel i handlu
Zieleniewski m. p.

KRAKÓW. — DRUK W. L. ANCZYCA I SPÓŁKI.